

**«Про роботу науково-дослідницької лабораторії з проблеми:
«Шляхи формування професійної компетентності вчителя-словесника в процесі
викладання філологічних дисциплін» за 2010-2011 рр.**

Науково-дослідницька лабораторія **«Шляхи формування професійної компетентності вчителя-словесника в процесі викладання філологічних дисциплін»** відкрита наказом ректора КЗ «Запорізький обласний інститут післядипломної педагогічної освіти» ЗОР від 25.06 2009 року № 93/1-Д.

Робота Лабораторії спрямована на формування й розвиток предметних компетентностей вчителя-мовника, на врахування освітніх потреб словесника в умовах модернізації освіти. Виокремлено проблеми, які потребують нагального опрацювання: удосконалення системи оцінювання навчальних досягнень учнів; застосування інформаційно-комунікаційних технологій на уроках словесності; профілізація філологічної освіти; риторизація шкільного курсу мови.

Основною метою діяльності Лабораторії є науково-теоретичне, навчально-практичне забезпечення процесу формування професійної компетентності вчителя-словесника.

Складовими науково-дослідницької діяльності над темою **«Шляхи формування професійної компетентності вчителя-словесника в процесі викладання філологічних дисциплін»** є напрями: «Технологізація тестового контролю навчальних досягнень учнів з української літератури» (Корицька Г.Р.); «Розвиток риторичних можливостей особистості в професійній педагогічній діяльності» (Курінна А.Ф.); «Психолого-педагогічний супровід розвитку професійної компетентності вчителя-словесника в процесі викладання філологічних дисциплін в умовах модернізації освіти» (Присяжнюк Ю.С.); «Професійний розвиток вчителя-словесника в умовах перманентного оновлення інфокомунікаційних технологій» (Путій Т.М.); «Літературна освіта школярів у системі профільного навчання» (Захарчук О.В.).

Функціонування Лабораторії здійснюється на рівнях:

- науковому – дослідження теоретичних та методологічних засад мовно-літературної освіти;

- прикладному – здійснення навчально-методичного забезпечення процесу навчання й виховання школярів, включаючи розробку посібників, програм, методичних розробок, рекомендацій тощо.

Основними завданнями науково-дослідницької діяльності лабораторії з проблеми «Шляхи формування професійної компетентності вчителя-словесника в процесі викладання філологічних дисциплін» є:

- проведення наукових досліджень;
- розробка, вивчення та впровадження в практику роботи навчальних закладів технологій, спрямованих на формування новітніх підходів до аналізу й розвитку мовно-літературного освітнього процесу;
- надання освітнім закладам допомоги з питань експертної оцінки технологій, що використовуються, визначення їх ефективності;
- проведення експертних оцінок підручників, посібників, за якими працюють педагоги;
- сприяння оновленню післядипломного педагогічного процесу в ІППО на основі науково-методичних розробок членів Лабораторії;
- використання отриманих результатів у дисертаціях, монографіях, статтях, створення друкованих та електронних посібників, навчально-методичних комплексів;
- формування інформаційного банку даних з досліджуваної проблеми; залучення до співпраці науковців, фахівців різних освітніх установ.

Упродовж звітнього періоду (2010-2011 рр.) членами Лабораторії здійснено:

1. Аналіз та узагальнення статистичних даних відносно основних напрямків, за якими працюють члени лабораторії:

- ✓ упровадження тестового контролю досягнень учнів з української літератури в навчальний процес;
- ✓ упровадження інфокомунікаційних технологій на уроках словесності;

- ✓ упровадження профільної літературної освіти в закладах освіти;
- ✓ ролі психолого-педагогічного супроводу розвитку професійної компетентності вчителя-словесника в процесі викладання філологічних дисциплін.
- 2. Аналіз і теоретичне узагальнення досвіду з розвитку риторичних можливостей особистості в професійній педагогічній діяльності (Курінна А.Ф.).
- 3. У стадії розробки програма апробації науково-методичної, навчально-методичної літератури, посібників, створених членами Лабораторії.
- 4. **Розроблено й впроваджено спецкурси, створено НМК:**
  - ✓ «Методика складання тестів для оцінювання навчальних досягнень учнів з української літератури» (Корицька Г.Р.).
  - ✓ «Виховання словом: риторичний аспект педагогічної взаємодії» (Курінна А.Ф.).
  - ✓ «Риторизація шкільної мовної освіти (методика викладання шкільної риторики та культури мовлення в старших класах)» (Курінна А.Ф.).
  - ✓ «ІКТ на уроках мови та літератури» (Путій Т.М.).
  - ✓ «Література рідного краю» (Захарчук О.В.).

5. *Участь у виставках:*

2010

Міжнародна виставка-презентація «Сучасні навчальні заклади - 2010»

- Корицька Г.Р. (тема: «Розвиток професійної компетентності вчителів-словесників у системі післядипломної педагогічної освіти») (*номінація: «Роль обласних інститутів післядипломної педагогічної освіти у науково-методичному забезпеченні системи управління якістю освітнього процесу»*).

2011

Міжнародна виставка-презентація «Сучасні навчальні заклади - 2011»

- Путій Т.М. (тема: «Стилістика. Культура речі. Риторика. 10-11 клас, (електронний навчальний посібник з російської мови) (частина 1)» (*номінація: «Розробка та впровадження сучасних засобів навчання»*).

2011

Третя Національна виставка-презентація «Інноватика в сучасній освіті»

- Корицька Г.Р. (тема: «Технологізація тестового контролю навчальних досягнень учнів з української літератури» (науково-методичний посібник) (*номінація: «Інформаційно-комунікаційні технології в навчальній, науково-методичній діяльності закладу післядипломної педагогічної освіти»*)).

- Путій Т.М. «Русский язык. Интерактивные диктанты. 5-9 кл.» (електронний посібник) (*номінація: «Інновації у використанні ІКТ-технологій у навчальному процесі»*).

6. Діяльність творчих груп з проблем, над якими працюють члени Лабораторії:

- ✓ «Методика складання тестів для оцінювання навчальних досягнень учнів з української літератури» (Корицька Г.Р.: розроблено тести з української літератури для учнів 5-11 класів, які готуються до друку у видавництві «Мандрівець»).
- ✓ «Педагогічна та шкільна риторика в умовах інфляції слова» (Курінна А.Ф.).
- ✓ «Використання ІКТ на уроках мови та літератури» (Путій Т.М.).

7. **Видано посібники:**

- ✓ електронний посібник з російської мови «Стилістика. Культура речі. Риторика. 10-12 клас (частина 1)» – (гриф МОН України, протокол № 4 від 30.06.2010) (Курінна А.Ф., Путій Т.М.);
- ✓ електронний посібник «Русский язык. Интерактивные диктанты. 5-9 класс» (Путій Т.М.);
- ✓ науково-методичний посібник «Розвиток професійної компетентності вчителів-словесників у системі післядипломної педагогічної освіти» – Запоріжжя: Просвіта, 2010. – 48 с. (Корицька Г.Р.);

✓ науково-методичний посібник: Технологізація тестового контролю навчальних досягнень учнів з української літератури. – Запоріжжя: Акцент Інвест-трейд, 2011. – 70 с. (Корицька Г.Р.).

Публікації

1. Путий Т.М. Перспективы использования интернет-ресурсов при обучении русскому языку как путь повышения научно-методического потенциала учителя-словесника. / Теория и практика обеспечения качественного образовательного процесса в современных условиях: Материалы межрегион. науч.-практ. конф., г. Москва / По общ. ред. В.В. Крыловой. – Москва – Сочи: СГУТиКД, 2010. – С. 197-200
2. Путий Т.М. Дидактические возможности включения сетевых информационных технологий в образовательный процесс при обучении русскому языку / Педагогічні науки та освіта: Збірник наукових праць ЗОІППО. Випуск V – Запоріжжя. – 2010. – С. 204-210.
3. Путий Т.М. Опыт создания электронного учебного пособия по русскому языку «*Стилистика. Культура Речи. Риторика*» / Т.Н. Путий // Русский язык в поликультурном мире: IV Международная научно-практическая конференция (7 – 10 июня 2010, г. Ялта): Сб. науч. тр. – К., 2011. – С. 317-322.
4. Сходинками творчості. Збірник навчальних програм гуртків, творчих об'єднань міського палацу дитячої та юнацької творчості. Видання перше / укладач Присяжнюк Ю.С. – Запоріжжя: 2011. –169 с.
5. Присяжнюк Ю.С. «Розвиток методичної компетентності викладачів – гуманітарних дисциплін ВНЗ: андрагогічний аспект» / Ю.С. Присяжнюк // Здобутки освітан Запорізького регіону. Антологія перспективного педагогічного досвіду закладів освіти Запорізької області. Випуск 12. /упоряд. Р.М. Ніколаєвська. – Запоріжжя: 2011. – 156 с.
6. Присяжнюк Ю.С. Ціннісний підхід до розвитку методичної компетентності викладачів вищих навчальних закладів у системі післядипломної педагогічної освіти / Ю.С. Присяжнюк // Основні орієнтири розвитку системи освіти Запорізької області у 2011-2012 навчальному році: метод. Рекомендації: у 2-х ч. / упоряд. В.Я. Ястребова, Т.Г. Верозубова. – Частина I. – Запоріжжя, 168 с.
7. Присяжнюк Ю.С. Використання інноваційних технологій у післядипломній педагогічній освіті /Ю.С. Присяжнюк // Науково-методичний супровід розвитку професійної компетентності практичних психологів у системі післядипломної освіти: матеріали Всеукраїнського проблемного семінару 17-18 листопада 2011року / [Зред.кол.: В.В.Пашков та ін.].- Запоріжжя: КПУ, 2011. – 293 с.
8. Присяжнюк Ю.С. Розвиток методичної компетентності викладачів ВНЗ в системі післядипломної педагогічної освіти. / Ю.С.Присяжнюк // II Международный образовательный Форум «Личность в едином образовательном пространстве» (4-6. 05. 2011р.).

Направлено статтю в журнал «Післядипломна освіта»: «Розвиток професійної компетентності вчителів-словесників у системі післядипломної педагогічної освіти» (Рубрика «Освітні інновації») (Корицька Г.Р.).

Направлено статтю в журнал «Комп'ютер в школі та сім'ї» «Шкільна мовна освіта в контексті розвитку електронних засобів навчання (Путий М.)

8. Участь у конференціях, фестивалях, семінарах, «круглих столах», презентаціях тощо.

✓ Міжнародний «круглий стіл» «Современный учебник по языку: каким он должен быть?» (IV Міжнародна науково-практична конференція «Русский язык в поликультурном мире», 10-12.06.2010 (Путий Т.М.).

✓ Міжнародна науково-практична конференція «Розвиток особистості в просторі післядипломної освіти» в межах II Міжнародного Форуму «Особистість в єдиному освітньому просторі» (Присяжнюк Ю.С.)

✓ Участь у II Всеукраїнському Фестивалі педагогічних ідей «Мій особистісно зорієнтований урок», де презентовано діяльність Лабораторії та науково-методичний посібник «Технологізація тестового контролю навчальних досягнень учнів з української літератури» (Корицька Г.Р.).

✓ Презентація навчальних посібників на науково-практичних семінарах МОН України у 2010, 2011 рр. (м. Севастополь) (Путій Т.М.).

✓ Всеукраїнський проблемний семінар «Науково-методичний супровід розвитку професійної компетентності практичних психологів у системі післядипломної освіти» (Присяжнюк Ю.С.)

✓ Регіональний науково-практичний семінар «Сучасний урок української мови в парадигмі компетентнісного підходу: здобутки та перспективи». Виступ на тему: «Технологізація тестового контролю для оцінювання навчальних досягнень учнів». (23 березня 2011, м. Бердянськ, Корицька Г.Р.).

✓ Проведено круглий стіл «Мовна особистість: сучасний вимір» (Членами лабораторії презентовано свої напрацювання з означеної теми).

✓ Проведено в рамках II Міжнародного Форуму презентацію електронного посібника «Електронний навчальний посібник з російської мови «Стилистика. Культура речі. Риторика. 10-12 клас (часть 1)» (Путій Т.М.).

✓ Проведено майстер-клас для співробітників інституту щодо створення електронного посібника (Путій Т.М.).

✓ Проведено інтернет-олімпіаду з російської мови (Путій Т.М.).

✓ Проведено обласний конкурс навчальних проєктів за програмою Інтел, присвяченого 150-річчю А.П. Чехова (Путій Т.М.).

✓ Проведено в закладах освіти області Року «Фізика та Лірика з Веб 2.0» з метою залучення вчителів-предметників до використання інформаційних технологій та технологій Веб 2.0 в навчально-виховному процесі, для популяризації серед вчителів, учнів та батьків Запорізької Вікі (Путій Т.М.).

9. Створено банк Інтернет-ресурсів «Образовательные Интернет-ресурсы по языку и литературе» на сайті центру КЗ «ЗОППО» ЗОР. (Путій Т.М.).

Завідувач Лабораторії

Г.Р. Корицька